

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inostranstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Stromayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uradništvo: Stromayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Knez namestnik Pavle v Parizu

Vsi francoski listi pripisujejo njegovim razgovorom veliko važnost — V knezu namestniku vidijo dostojnega naslednika velikega apostola miru, kralja Uedinitelja

Pariz, 6. febr. AA. Med drugimi zelo laskavimi članki o bivanju kneza namestnika Pavla v Parizu moramo omeniti članek radikalno socialističnega glasila »Ere Nouvelle« pod naslovom »Habsburžani so knock out«. Govorec o diplomatskih razgovorih list navaja po vrsti vse visoke osebnosti, ki so prišle iz Londona v Pariz in pravi:

Prišel je tudi jugoslovanski knez namestnik Pavle, ki je v Londonu očitno igral odločilno vlogo, ko je obračal pozornost na nekatere nevarne strani načrta o restavraciji Habsburžanov v sedanjem trenutku. »Ere nouvelle« nadaljuje, da je knez namestnik končal svoje študije na angleških vseučiliščih, dolgo je živel v Parizu in pariski umetnostne in zgodovinske zakladnice nimajo zanj nobene tajne več. On ima najzvestejše prijatelje v najvišjih krogih angleške in francoske družbe, tem vezavam pa se še pridružujejo zelo ozke zveze sorodstva z angleško kraljevsko družino. Ni nobena tajnost, piše dalje »Ere nouvelle«, da se moramo v gotovi meri zahvaliti knezu namestniku Pavlu, da je angleška politika v Srednji Evropi postala aktivnejša. Njegovi včerajšnji razgovori s Flandinom, Paulom Boncourrom, Poltisonom in kraljem Karlom, gotovo niso bili nič manj važni od onih, ki jih je imel z Edvardom VIII in Edenom. Madžarski revizionisti in avstrijski legitimisti so izgubili v Londonu vse, kar so si z dolgoletno pro-

pagando pridobili med najuglednejšimi krogi londonske družbe.

Tudi veliki gospodarski finančni dnevnik »Information« je posvetil bivanju kneza namestnika Pavla v Parizu, dolg članek. Pisec uvodoma navaja dosedanje udejstvovanje kneza namestnika pred smrtjo kralja Aleksandra in naglašja, da se je njegovo delo po tragični smrti kralja Aleksandra najsrečnejše izvajalo v državi sami. Izvedel je popuščanje napetosti, katerih blagodejni rezultati se vsak dan bolj kažejo. V inozemski politiki je jugoslovanska politika lojalnosti in zvestobe do vseh obvez ostala neizpremenjena.

Kar se tiče francosko-jugoslovenskega prijateljstva, je danes močnejše nego kdajkoli. Zato se je treba zahvaliti samo knezu namestniku Pavlu, ki zvesto nadaljuje delo Aleksandra I. in Petra I. Zedinjeni in ljubezni sta Francija in Jugoslavija edini tudi v pogledu na mednarodno politiko. Obe želita ohranitev miru v spoštovanju mirovnih pogojev in obe želita obrambo svobode in miru na ta način, da nudita ženskimi ustanovi potrebno silo in moč. Fakt prijateljstva, ki je bil podpisan 11. novembra 1927 in podalšan leta 1932, konkretno precizno francosko-jugoslovensko sodelovanje. Po razgovoru kneza namestnika Pavla s Flandinom ni nobenega dvopa, da bodo ti diplomatski dogovori še naprej vršili svojo blagodejno službo v razčiščevanju evropskega položaja.

V tem smislu piše tudi snočni »Intrascigants« v vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu obstoja med Francijo in Jugoslavijo popolna soglasnost in to je eden najsolidnejših činiteljev miru v Evropi.

»Echo de Paris« poroča, da je Flandin govoril nad eno uro s knezom namestnikom, visoko naobrazanim princem, ki na vodstvu svojega velikega naroda nadaljuje in utrjuje delo pokojnega, zavratno umorjenega kralja Uedinitelja.

Desničarski list »Jour« je poln najlepše hvala za kneza namestnika in za francosko-jugoslovensko prijateljstvo. Podobno piše tudi informativni list »Petit Journal«, ki pravi med drugim:

Flandin je mogel med svojim razgovorom z jugoslovenskim knezom namestnikom z veseljem ugotoviti, kako živo je francosko-jugoslovensko prijateljstvo. Med Beogradom in Parizom ni sence nesoglasja in je sploh ne more biti. Francija in Jugoslavija se tega veselita, saj je to razmerje posledica neizpodbitnega in tradicionalnega prijateljstva med obema državama. Knez namestnik, ki mora voditi usodo svoje države po zavratnem umoru kralja Aleksandra, je s kreplem in modrim dostojanstvom svoje politične smeri to prijateljstvo še poglobil.

Svečana otvoritev zimske olimpijade

Vsi tekmovalci so defilirali mimo častne tribune, na kateri je bil tudi Hitler

Garmisch - Partenkirchen, 6. februarja. Danes točno ob 11. so bile na svečani način otvorjene IV. zimske olimpijske igre v Garmisch - Partenkirchnu. Olimpijski stadion je bil do zadnjega kotička zaseden, kakor so oddana tudi vsa razpoložljiva stanovanja v Garmischu in okolici. Prostor za parkiranje avtomobilov je natlačeno poln.

Točno ob 11. so zadonele v olimpijskem stadionu fanfare, ki so naznanile prihod Hitlerja. Godba je zaigrala nemško himno, nato pa še Horst-Wesellovo skladbo. Hitlerja so sprejeli zastopniki olimpijskega odbora in ga sprejeli v častno ložo, kjer so zasedli mesta zastopniki mednarodnega in nemškega olimpijskega odbora. Takoj nato se je začel spreved udeležencev. Na čelu spreveda so korakali organizatorji zimske olimpijade, med njimi so se pa razvrstila moštva sodelujočih držav po nemškem abecednem redu. Pred vsako nacijo je korakal bakljonošec, nato pa zastavonoša z zastavo dotične države.

Po stari olimpijski tradiciji je na čelu povorke korakala Grčija, poslednji pa so bili tudi po stari tradiciji, Nemci kot prireditelji. Tekmovalci so bili oblečeni v smučarskih dresih. Na čelu spreveda je bila Avstralija, ki so ji sledile Bolgarija, Estonika, številno moštvo Finske, dalje Francija, Anglija, Holandska, Italija, Japonska, nato pa 20 mož broječa ekipa Jugoslavije. Povsod so bili filmski operaterji, ki so jih poslale vse pomembnejše filmske družbe sveta, Jugoslaviji je sledila Kanada in je občinstvo zlasti pozdravljalo igralce hokeja na ledu, ki so favoriti za naslov svetovnega prvaka. Sledile so Lichtensteinska, Luksemburška, Norveška, nato 130 mož močno zastopstvo Avstrije, ki je poleg Nemčije poslala največ

tekmovalcev, za njo Poljska, Rumunija, Španija, Švedska, Švica ter zelo močna ekipa Čehoslovaške. Tekmovalci so se razvrstili za svojimi bakljonošci in zastavonoši pred častno tribuno in čakali, da se razvrste še ostali narodi. Vseh tekmovalcev je bilo skupno 1500.

Ad Olimpijada. Za Čehoslovaki sta sledili skupina Madžarske in olimpijska reprezentanca USA. Američani tekmujejo skoraj v vseh disciplinah in zato so poslali močno skupino tekmovalcev. Impozantno povorko so zaključili Nemci, ki so za tekmovalca poleg Avstrije in Čehoslovaške prijavi največ tekmovalcev. Zaključek so tvorile vojaške patrulje posameznih držav. Bil je krasen pogled na to pestro živobarvno povorko.

Ko so bili vsi zbrani, je stopil na govorniški oder predsednik zimskih olimpijskih iger vitez pl. dr. Halt in v zanosnem govoru pozdravil zbrane olimpijske tekmovalce, želeč jim iskreno dobrodoščilo v največjem zimskem stadionu sveta. Podrobno je označil pomen teh tekmovalcev in se zatem zahvalil vsem sodelavcem ter naznanil, da so olimpijske igre otvorjene. Ko je zaključil svoj govor je po stadionu zazoril pozdrav tisočih tekmovalcev, godba pa je zaigrala olimpijsko himno.

Pred častno tribuno so nato stopili praporščaki vseh držav na čelu praporščak nemške ekipe Willy Bogner, ki se je nato podal na slavnostni oder, a ostali praporščaki so v polkrogu obstali spodaj. Willy Bogner je dvignil desmo, v levici je držal prapor in nato izrekel olimpijsko prisego.

Prisegamo, da bomo pri olimpijskih igrah pošteni borci, da se bomo borili v viteškem duhu v čast domovine in slavo sporta!

Po prisegi je bil razhod. Popoldne ob 14.15 se že začne prve tekme v hokeju na ledu.

Marsejski proces

Pred apelacijskim sodiščem v Aixu se je včeraj drugi pričela obravnava proti marsejskim morilcem — Kralj se ničesar več ne spominja

Aix en Provence, 6. febr. r. Po dolgotrajnih in skrbnih pripravah se je pred apelacijskim sodiščem v Aixu v drugi pričet proces proti marsejskim morilcem Kralju, Rajicu in Pospisilju. Bivši zagovornik obtoženec Desbon je sicer objubil, da bošta na ta proces prišla osebno in prostovoljno tudi oba glavna krivca marsejskega zločina, Pavelci in Kvaternik, ki se skrivata v Italiji, toda očitno sta si »premisliha« in ostala raje na varnem, ko sta videla, da so zamaž vse intrige, ki so se jih posluževali teroristični zaplečniki, hoteč se izogniti zasluženim kazni. Spriču oboje francoskih pravosodnih oblasti se jim tudi ni posrečilo, da bi izkoristili ta proces za novo klevetniško kampanjo proti Jugoslaviji, kar so prvotno namerali s pomočjo izobčenega odvnetnika Desbona. Sedaj zagovarjajo obtožence štirje odvnetniki s sivolasim Saint Aubanom iz Pariza na čelu

Razprava se je pričela včeraj dopoldne. Na dopoldanski razpravi je bila prečitana obtožnica in izvršene vse potrebne formalnosti. Ker vsi obtoženci ne znajo francosko, sodelujejo na razpravi štirje tolmači. Na popoldanski razpravi se je začelo zasliševanje Mije Kralja, ki se sedaj poslužuje nove taktike. Vsega, kar ga obremenjuje ali kar bi imoglo pokopati njegove sokrivce, se nič več ne spominja ali pa kratko malo zanika. Seveda mu tudi ta taktika ne bo nič pomagala, ker je v preiskavi vse podrobno priznal. Tajiti je začel šele, ko je prišel v stike s prejšnjim zagovornikom Desbonom, ki je najbrže svetloval obtoženecem, naj ničesar ne priznajo. Včeraj je trajala razprava vse do 8. zvečer, danes pa se je nadaljevala ob 9. dopoldne. Zasliševanje Kralja bo trajalo danes najbrže še ves dan. Nato pride na vrsto Rajic.

Hude povodnji v Franciji

Pariz, 6. februarja. b. Z vseh strani prihajajo poročila o velikih poplavih. V departementu Giron so velika ozemlja poplavljena. Pokrajina pri Marmontu sliči velikanskemu jezeru, iz katerega štrlijo le strehe posameznih hiš.

Beg zlata iz Amerike

Washington, 6. februarja. o. Predsednik Roosevelt je imel včeraj važna posvetoovanja s finančnim ministrom in nekaterimi finančnimi strokovnjaki. Razpravljali so predvsem o zlatu, ki je pričelo zaradi padca cen v zadnjem času spet bežati iz Amerike v Evropo. Finančni minister je po konferenci izjavil, da bo dal dovoljenje za izvoz zlata vsakomur, ki bi ga zahteval.

Terorističen proces na Dunaju

Dunaj, 6. februarja. b. Pred tujakšnim kazenskim sodiščem se je pričela razprava proti bivšemu policijskemu komisarju dr. Spanleitnerju, ki je bil dodeljen uradu zveznega kancelarja in ki je osumljen, da je izročil narodnim socialistom važne uradne spise. Razprava je tajna ter bo trajala dva dni.

Vremenska poročila

z dne 6. februarja

Bistrica — Boh. jezero po stanju danes: —2 C, jasno, vetrovno, 5 cm snega.

Bled — jezero po stanju danes: —2 C, brez oblakov, vetrovno, snega ni.

Pokljika po stanju 5. febr.: —6 C, jasno, severni veter, snega 1 m, pršič na trdi podlagi, smuka idealna.

Kranjska gora — Rateče po stanju danes: —10 C, barometer se dviga, jasno, mirno, 40 cm pršiča.

Dom Ilirije v Planici po stanju danes: —5 C, na 50 cm podlagi 30 cm pršiča, smuka prav dobra.

Vršč, Krnica, Tamar po stanju danes: 1 m pršiča.

Kolce po stanju danes 5. febr.: —8 C, na 70 cm podlagi 40 cm pršiča, jasno, smuka prav dobra.

Koča na Veliki planini po stanju 5. febr.: sneži, oblačno, nad pol metra navesa snega. Sneg se prične nad Sv. Primožem. Smuka prav dobra.

Tudi Starace mora v Afriko

Rim, 6. februarja. AA. Mussolini je za namestnika tajnika Staracea imenoval do sedanjega pomočnika pri tajništvu Sereno. Starace odpotuje jutrišnjim v Vzhodno Afriko, kjer bo prevzel poveljstvo nad eno divizijo.

Italijanska vlada kupila 13 petrolejskih parnikov

New York, 6. februarja. AA. Današnji »New York Times« poroča, da je italijanska vlada za varstvo pred morebitno prepovedjo izvoza petroleja nakupila v skandinavskih državah 13 parnikov, ki bodo odšli takoj v ameriška pristanišča. Da natovorijo in prepeljejo v Italijo čim večjo količino petroleja.

Ras Mulugeta ni bil ranjen

London, 6. februarja. AA. Renterjev urad poroča iz Desaja: Uradno zanikujejo vest, da je bil ras Mulugeta ranjen v boju pri Makali. Prav tako zavračajo glase o smrti sina rasa Mulugete.

Italija bo mobilizirala še 10 letnikov!

Pariz, 6. februarja. r. »Matine« poroča iz Rima, da je vrhovni obrambni svet na svoji včerajšnji seji razpravljal o novem mobilizacijskem načrtu. Sklenjeno je bilo, da se v primeru potrebe takoj mobilizira 10 letnikov. Če se bo splošni politični položaj poostрил,

bo Mussolini pozval iz Abesinije maršala Badoglia in mu poveril organizacijo nacionalne obrambe v Italiji. Za vrhovnega poveljnika italijanske vojske v Abesiniji bo v takem primeru imenovan general Ago.

Spreobrnjenje Avstrije?

Zanimiva izjava kneza Starhemberga — Zbližanje z Malo antanto je postalo naenkrat ideal avstrijskih mogotcev

Budimpešta, 6. februarja. r. »Pesty Napcek« objavlja razgovor svojega poročevalca s knezom Starhembergom. Na vprašanje o restavraciji monarhije v Avstriji je Starhemberg poudaril, da ta problem ni aktualen, ker posveča sedaj Avstrija največjo pozornost svoji zunanji politični aktivnosti. Velika Dollfussova ideja je tik pred izvedbo. Želimo si čim tesnejših stikov z državami Male antante, kakor je to napovedoval tudi že pokojni kancelar dr. Dollfuss.

V vprašanje o narodnem socializmu v Avstriji je Starhemberg izjavil, da avstrijska vlada nima nikakega razloga bati se narodnega socializma, ker je avtoriteta patriotske fronte močna in predstavlja ta fronta kompaktno silo

napram narodnemu socializmu. V danem trenutku je avstrijska vlada ne bo pisala izvesti plebiscit. Ta trenutek bo nastopil šele tedaj, ko bo prenehal nemški teror proti Avstriji.

London, 6. februarja. b. Veliki angleški listi komentirajo obširno zadnje diplomatske razgovore v Parizu ter izjavljajo, da bi mogli ti razgovori znatno ojačiti DN. Konservativni »Daily Telegraph« pripominja, da se zdi, da se Avstrija odreka svoji dosedanjim revizionističnim zahtevam, in da je pripravljena pridružiti se onim državam, ki želijo ohraniti status quo. Po mnenju lista bi se s tem lahko odnošaji med Avstrijo in državami Male antante zelo ugodno razvijali.

Krvavi boji na severu

Abesinci kljub neugodnemu vremenu nadaljujejo svojo ofenzivo in vedno bolj pritiskajo na Italijane

Adis Abeba, 6. febr. z. DNB poroča: Po vesteh s severne fronte so v teku hude borbe v pokrajini okoli Hausijena in Agule. Na abesinski strani se trdi, da bo Makala vsak čas padla. Italijani že osem dni lahko pošiljajo živila v Makalo samo z letali. Sedaj pa niti tega ne morejo več, ker imajo Abesinci dobro obrambno letalstvo. Namesto tega italijanska letala sedaj neprestano bombardirajo pokrajino Tembijen in obširno celoto ozemlje z ognjem iz strelnic. Škoda pa je zelo majhna in primeri z napori in stroški. Po abesinskih vesteh uporabljajo Italijani v glavnem svoje čete za zidanje cest in poti v pokrajini Dolo, ker pričakujejo vsak trenutek protinapad Abesincev.

Nova zmaga Abesincev

Adis Abeba, 6. februarja. b. Razširjene so vesti o novi pomembni abesinski zmagi na južni fronti. V teh bojih so imeli Italijani 1900 mrtvih ter so izgubili mnogo vojnega materiala.

Zdravi v Afriko, bolni in ranjeni nazaj

Port Said, 6. februarja. b. V smeri proti vzhodni Afriki je danes pasiral suški kanal italijanski parnik s 3000 vojakov. V obratni smeri je italijanska bolniška ladja peljala 300 bolnikov in ranjencev v domovino.

Obrambni direktorij angleškega imperija

London, 6. febr. AA. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki ji je predsedoval Baldwin. Ministrski svet je v načelu sprejel predlog obrambnega sveta o ustanovitvi avtonomnega direktorija za obrambo angleškega imperija. V tem direktoriju bi bi-

li predstavniki dominijonov in vseh obrambnih ustanov Velike Britanije. Ta sklep vlade bo predložen obema zbornicama, da ga odobri. Odobrili ga bodo tudi parlamentni dominijonov.

Velik stavkovni pokret v Ameriki

New York, 6. februarja. r. Južni in srednji Ameriki grozi velikanska stavka. Stavka železničarjev v Čilu se je v zadnjih 24 urah razširila tudi na druga ozemlja. Položaj se je zelo poostiril, ker so se tudi tekstilni delavci in druge organizacije pridružile železničarjem. Obstojni nevarnost da se bodo ponovili, dogodki iz leta 1932, ko je prišlo do velikega upora. Železniški promet je kljub nasprotnim zagotovilom vlade skoraj popolnoma ustavljen. Davi je bil v bližini San Jago de Chile izvršen bombni atentat na neko železniško napravo. Človeških žrtev ni bilo. Vlada je za držala v Valparaisu vojno brodogradnjo, ki bi moralo včeraj odpluti na manevre. Tudi v Paragvaju obstoja nevarnost splošne stav-

ka. Buenos Aires, 6. febr. AA. Po splošnem mnenju so vsi včerajšnji nemiri v Chile in Paragvaju delo ekstremistov. Podčrtava se, da so ekstremisti virli med delavce letake, s katerimi jih pozivajo k neredomu.

LJUBLJANSKA BORZA

Amsterdam 2961.57 — 2975.97, Berlin 1754.20—1768.06, Bruselj 733.82—738.88, Curih 1424.22 — 1431.29, London 215.59 do 217.60, New York 4272.54—4308.86, Pariz 288.18—289.02, Praga 180.91—182.02, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.28 do 9.38.

INOZEMSKKE BORZE

Curih, 6. februarja. Beograd 7.-, Pariz 20.235, London 15.1725, New York 392.59, Bruselj 51.575, Milan 24.30, Madrid 11.925, Amsterdam 207.925, Berlin 123.35, Dunaj 67.28, Praga 18.78, Varšava 87.825

Po potresu je divjal vihar

Najhujše je bilo v okolici Cerklj in v Cerkljah samih

Ljubljana, 6. februarja. O potresu prihajajo šele sedaj točneje poročila. Po potresu je namreč skoraj povsod divjal močan vihar, ki je pretrgal domača vse telefonske zveze in sô jih poravnali šele večeraj.

Vse kaže, da so potres občutili najhujše v Sp. Berniku, ki leži 2 in pol km južno od Cerklj in smeri proti Ljubljani. Potres je porušil 10 dimnikov, v hiši Marije Stern pa so nastale na dveh zunanjih stenah velike razpoke. Berničani trdijo, da je prvemu sledil čez eno uro še drugi manjši sunek, ki je porušil od prvega sunka razpokani steni Sternove hiše.

Iz Smartna pri Cerkljah poročajo, da so tudi čutili drugi sunek in sicer okoli 23. Duge škode ni povzročil kakor razpoke in zidovju. Po potresu je v vseh krajih prihrumel vihar, ki je divjal nenavadno močno. V Cerkljah je imel posestnik Mur-nik ob cesti naložen okoli 4 m visok kup desk, ki jih je vihar zagrabil s tako silo, da so kakor žigalice frčale 30 m visoko po zraku. Vihar je povzročil precejšnje škode, vendar na hišah ni zapustil tako vidnih sledov kakor prejšnji potres, ko je razpokalo prav vse zidovje hiš v Cerkljah.

Zelo močan vihar je divjal tudi po bližnjih bratih. Neki smučar, ki se je vračal s Krvavca, je pripovedoval, da ga je sredi poti zajel strahovit snežni metej, da se je komaj držal na nogah. Čudno pri tem je, da je bil vihar usmerjen proti dolinam in da ga na vrhu niso toliko občutili. Divjal je vsô noč, okoli 1. zjutraj pa je dosegel višek. Severno od Cerklj je letovišarska zgradba »Sanjigrad«, ima pločevinasto streho. Nanjo se je spraval vihar, jo odtrgal kakor da bi bila iz lopenke in jo kakor papir nosil po zraku. Mnogo je trpelo

gozd »Vast« senatorja Hribarja pri Cerkljah. Gozd je bil se mlad in je vihar polomil vse večje smreke, veliko število manjših je pa izruval. Enako opustošenje je povzročil vihar tudi v gozdu šolskega upravitelja Lapajnetja.

Zanimivo je, da potresa niso povsod čutili. Tako nam poročajo iz Kranja, Senčurja in se iz drugih gorenjskih vasi da tam sploh ni bilo potresa, pač pa, da je povsod divjal hud vihar. Meteorološka postaja v Ljubljani marljivo zbira podatke in je že sedaj razvidno, da se je držal je gotovih ert in da se je celo primerilo, da je bil v enem kraju zaznamovan prilično močan sunek, v le nekoliko kilometrov oddaljenem kraju pa potresa nihče ni čutil.

Potres so zaznamovale domača vse srednjeevropske meteorološke postaje, vendar še ni točno ugotovljeno, kje je bil epicenter. Pri večini prevladuje mnenje, da je moral biti v Bukovini blizu Černovic, kjer je baje po potresu divjal tako močan vihar, da so bile prekrajane prav vse telefonske zveze, ki so v teh krajih že tako silno redke. To je tudi glavni vzrok, da je do danes ni bilo mogoče dobiti točnejših podatkov.

KINO UNION
Telefon 22-21
BRIGITA HELM
v velikem družnem filmu po igrokazu Oskara Wilde-a
IDEALNI SOPROG
Kot dopolnilo »Carmen« z baritonistom Domgrafom Fassbinderjem in nov zvočni tednik!
Ob 16, 19.15 in 21.15 uri

Velik shod rudarskega delavstva

Poročilo o anketi v Beogradu — Položaj slovenskega rudarstva vedno slabši

Trbovlje, 5. febr.

Danes popoldne ob 16. uri se je vršil v tukajšnjem Delavskem domu velik shod rudarskega delavstva, ki ga je sklicala tukajšnja Zveza rudarjev Jugoslavije. Shod, ki se ga je udeležilo nad 1500 rudarjev, je vodil pokrajinski načelnik H. skupine g. Plibersek, ki je po kratkih uvodnih besedah podal besedo glavnemu tajniku ZRJ g. Arhu iz Zagorja.

Govornik je v obširnih izjavah poročal o anketi dne 25. januarja v Beogradu, ki jo je sklicalo centralno tajništvo delavskih zbornic na inicijativo Zveze rudarjev Jugoslavije. Namen te ankete je bil, da se prouče vzroki številnih in težkih nesreč v rudarstvu Jugoslavije. Poleg zastopnikov ministrstev, delavskih zbornic, glavnih bratovskih skladnic in drugih socialnih ustanov so se anketi udeležili tudi zastopniki rudarskih organizacij in kar je velikega pomena, anketi so prisostvovali tudi številni rudarji iz južnih rudnikov naše države, ki so kot neposredno prizadejci odkrili vse strahotno trpljenje in neznosne razmere v teh rudnikih. Po podatkih, ki jih je ZRJ zbrala pri glavnih bratovskih skladnicah v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu, je bilo v rudnikih na področju teh bratovskih skladnic v zadnjih 10 letih smrtno ponesrečenih 651 rudarjev, 3.469 rudarjev je bilo težko poškodovanih, 43.823 rudarjev pa je bilo v tem času lažje poškodovanih. Neznosne blaginje bratovskih skladnic so izplačale ponesrečenim na neznodnih rentah v tem času skupno preko 53 milijonov dinarjev.

To visoko število nesreč v rudnikih dokazuje, da se rudarsko policijski predpisi zlasti v manjših rudnikih in državi ne izvajajo tako, kakor bi se morali, zlasti so v tem oziru v večini rudnikov na jugu države razmere naravnost strahotne. Ne glede na to, da se v teh rudnikih socialna zakonodaja vobče ne izvaja, je delavstvo tudi v pogledu ostalih človeških pravic popolnoma brezpravno. O pravicah delavskega zaupnika ni govora, saj se vsak zaupnik takoj izpostavi nevarnosti odpusta, čim bi le z besedo nastopil v obrambo svojih sodelavcev, katere bi po zakonu moral zagovarjati. Vsaka intervencija je docela brezuspešna, pa tudi vsa prizadevanja delavskih zbornic, da bi te krivične razmere se odpravile, so bile doslej zaman. Rudarska podjetja tam dol se ne menijo za predpise in ne za zakone in nihče si ne sme drzniti le pomisliti na ustanovitve kake rudarske strokovne organizacije, takoj je proglašen za upornika in hujšaka in brezobzirno odpuščen.

Zanimivo je, kako izvajajo nekateri rudniki na jugu naše države socialno zakonodajo, zlasti, kako imajo zavarovano svoje delavstvo pri bratovskih skladnicah. Neki rudnik, ki ima zaposlenih okrog 180 rudarjev, plača prispevke samo za okroglo 40 rudarjev, za ostale pa ne; drugi rudnik je uredil zavarovanje svojih delavcev pri bratovski skladnici zopet perijodično, tako da ima nekaj časa zavarovan en del, nekaj časa pa zopet drugi del svojega delavstva, prispevkov pa vsekakor ne plačuje. In potem se spričo takih razmer še čudimo, da so rudniki na jugu države napram našim rudnikom konkurenčni. Pred 10 leti je znašala povprečna meza rudarja na jugu še okroglo 40 Din, danes pa je že skoraj polovico zreducirana, pri tem pa ne smemo prezehtati tudi neznosnih socialnih in delovnih razmer, ki so zavladale v zadnjih letih v nekaterih rudnikih, tako da mimno lahko zahtevamo, da se najmanj 50% vseh rud-

nikov v državi z ozirom na neupoštevanje rudarsko-policijskih in ostalih socialnih zakonov zapre. Zveza rudarjev Jugoslavije je na tej anketi med drugim tudi zahtevala, da se takoj uzakoni nov rudarski zakon za vso državo, dalje novi rudarsko policijski predpisi, ki bodo urejali varnostno službo v vseh rudnikih in državi in s tem tudi zmanjševali nesreče.

Lilian Harvey
igra vlogo plesalke Marine Fedorovne v vefilmu
ČRNE ROŽE
PRIDE! KINO UNION!

Nato je poročal lokalni načelnik H. skupine g. Murn, ki se je prav tako udeležil ankete v Beogradu. Govoril je o sanaciji bratovske skladnice, ki doslej ni dosegla predvidenega uspeha, ker se podjetniki na jugu protivijo plačevati produkcijski prispevek v sanacijski fond. Ukinitve Pokrajinskega pokojninskega sklada za rudarje, ki je bila posledica te sanacije, je težko zadelo okrog 300 novopokojencev brat. skladnice, ki so doslej prejimali doklade k svoji skromni pokojnini, sedaj pa jim je ta doklada ukinjena. Treba bo novih akcij, da se sanacija ožgorenega rudarskega zavarovanja res koristno izvede, ne pa da se s sanacijo zadene največje.

K besedi se je oglasil narodni poslanec g. Pleskovič, ki je navzočim predložil ves problem državnih dobav premoga, ki se mora končno pravično rešiti. Ko se je z delavsko deputacijo zglasil pri prometnem ministru Spahu, mu je svetloval, da se naj slovenski rudarje preselijo v južne rudnike. Govornik je ministru dejal, da naši rudarji težkih in neznosnih razmer v južnih rudnikih niso vajeni in da bi se moralo najprej te strahotne razmere, ki jih je zlasti živo razgalila beograjska anketa, urediti, predno se sili naše rudarje na jug. Govornik »ma zbran iz te ankete obsežen in dobro dokumentiran material, ki ga bo skušal pri pravi predložiti na merodajnem mestu.

Končno je govoril še pokrajinski načelnik g. Plibersek o vedno težjem položaju v slovenskem rudarstvu. Govornik je mnenja, da se ne najdejo le na jugu rudniki, kjer vladajo vprav nečloveške razmere, marveč najdemo take rudnike tudi pri nas v Sloveniji. Treba je pogledati kar v naše manjše rudnike, n. pr. Stanovski itd., kjer ni nič boljše kot v rudnikih na jugu, zato je treba tudi v naših manjših rudnikih napraviti red. Govornik je govoril še o vzrokih poslabšanja položaja v revirjih že sedaj v zimskem času, ki je deloma v mili zimi, deloma v manjših naročilih s strani državnih železnic, deloma pa v konkurenčni borbi med podjetji. Na kak način je ta konkurenca južnih rudnikov mogoča, je že omenjeno, dejstvo je le, da je ta konkurenca od leta do leta občutnejša, saj dobavljajo samo rudniki timoške bazena letos za celih 35.000 ton premoga v dravsko banovino več nego pred 5 leti, in to celih 800 km daleč z juga. Vrh tega pa prejemajo rudniki na jugu od leta do leta večja državna naročila, dočim se naši rudniki vedno bolj zapostavljajo. Rudarsko delavstvo Slovenije bo moramo biti v svoji samoohranbi silno in odprano, da v tej borbi ne podležemo in propade. — Shod je bil nato mirno zaključen.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 3124
DANES OB 4. 7. IN 9% URI NAJVEČJA SENZACIJA SEZONE
HANS ALBERS kot
TAJNI KURIR
Mala Azija, Nemčija, Rusija in Balkan kot poprišče vefilma bojev ljubezni in pustolovštine. Film svetovnega formata. CHARLOTTE SUSA, žena z dvojnimi licem — HANS ALBERS kot boljševiški general.
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.
Reservirajte vstopnice.

Angleška razstava v Ljubljani

Ljubljana, 6. februarja. Anglesko društvo v Ljubljani si je nadelo nalogo, da seznanja tudi širšo javnost z razmerami v Veliki Britaniji ter je v ta namen priredilo razstavo slik, ki kažejo življenje v Angliji in pokrajine. Pri zunanjem uradu v Londonu se je ustanovil Britanski svet (British—Council), ki skrbi za odnose in stike tujega sveta z Veliko Britanijo. Ta je tudi omogočil to razstavo, obsegajočo okoli 100 povečanih fotografij iz dnevnika »The Times«. Ta dnevnik izhaja v milijonski nakladi v Londonu in ima ilustrovano prilogo. To prilogo oskrbujejo posebni fotografi in iz fotografij so zbrane najboljše za pričujočo razstavo, ki kažejo razne strani iz britanskega življenja ter predstavljajo angleško pokrajino tako kakršna je.

Razstavo v Jakopičevem paviljonu je ob 12. otvoril predsednik Angleškega društva odvetnik dr. Ferdinand Majaron. K otvoritvi se je zbralo precej občinstva, ne samo članov angleškega društva, ki se zanimajo za lepo sliko in še posebej za razmere in prilike ter pokrajinske posebnosti Velike Britanije.

Razstava teh slik je bila doslej v Jugoslaviji edino v Beogradu, nakar so jo takoj prenesli v Ljubljano. Razstava bo trajala do 11. t. m. in je vstop brezplačen. Občinstvu so na razpolago tudi katalogi, ki tolmačijo naslov in pomen slik.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. februarja. V torek popoldne so delavci za mestno klavnico opazili v vodi Gruberjevega prekopa utopljence, ki so ga hoteli potegniti na suho. Ker je bila pa voda zelo narasla, se jim to ni posrečilo in je Ljubljanka gnala svojo žrtev naprej. Utopljence je imel na sebi dolgo črno suknjo s kožuvinasto podlago. Vse kaže, da gre za samomor. Kdo bi kaj vedel o utopljencu, naj to javi policiji.

Iz ljubljanske bolnice je ponoči pobegnil kaznenec Viktor Kočvar. Pustil je poslovično pismo, češ, da gre v vodo. Verjetno pa je, da je hotel Kočvar s tem samo potegniti oblasti za nos in jih speljati na drugo sled.

Willy Fitsch
igra vlogo finskega revolucionarja Erki Kolina v vefilmu
ČRNE ROŽE
PRIDE! KINO UNION!

Brezposelni 20-letni brivski pomočnik Vinko R. je nakupoval vreče za nekega ljubljanskega trgovca. Provizija je bila skromna in zato je Vinko mislil, da je boljše, če začne na drug način. V torek ponoči se je dal zapreti v trgovčev skladišče in zmetal skozi okno 150 vreč na Prosto in jih odnesel. Naslednjega dne je pa trgovcu njegove lastne vreče ponudil na prodaj. Trgovec je pa spoznal vreče. Plačal mu jih je, potem ga je pa naznanil policiji. Viktorja so prijeli. Pri njem so našli večje vsoto denarja in zato domnevajo, da je na sličen način že večkrat ukanil trgovca.

Požar uničil domačijo

Radeče, 5. februarja. Te dni je izbruhnil zvečer nenadoma požar pri Flajsu na Močilnem. Goreti je začelo najprej v kozolcu, potem se je pa vnel še pod in hlev, slednjič pa tudi hiša. Očitno gre za požar, ki ga je podtaknila zločinska roka. Tako je ugotovila tudi Preiskava.

Požar je uničil hišo in gospodarsko poslopje do tal. Ostali so samo še nezgorjeni predmeti. Kdo je skrivnostni požigalec? Znano je, da ima posestnik Flajsa hudega psa, privezanega pred hišo. Pes pa ni zalaj, kakor običajno, kadar se bliža neznanec. To je bilo neposredno pred požarom. Tako zatrjuje prevzihtar, stari oče Martin Simončič, ki je stanoval v pogoreli hiši. Preiskava je nadalje ugotovila, da je bil požar podtaknjen v vseh objektih znotraj. Zunaj bi sploh ne moglo goreti, ker je bilo vse premočeno od dežja. Ako bi požar ne bil podtaknjen, bi ne pričelo goreti v treh različnih objektih hkrati, ki so med seboj oddaljeni najmanj po 10 metrov.

Vas Močilno ima zelo raztresene hiše, toda ljudje so prihiteli kljub temu gasiti od blizu in daleč. V veliki nevarnosti je bil stari prevzihtar Simončič Martin, ki je ključ pri oknu na pomoč. »Pomagajte pomagajte...! Jezus Marija!« Saj bom zgorel pri živem telesu! Njegove klice so slišali reševalci, ki so ga rešili v zadnjem trenutku. Pri tem se je posebno odlikoval sosed Peter Rosi. Ne stršeč se nevarnosti za lastno življenje, je skočil v sobo ter potegnil starega Simončiča iz dima in plame-nov. Bil pa je že skrajni čas, kajti sla-

botni in šepavi stari oče je bil že pri kraju s svojimi močmi.

Ostali reševalci pa so pristavili lestvo k oknu ter razbili šipe, da so prišli v sobo. Tu so rešili hišno upravo, obleko, obutev i. dr. Na podstrešju je bila shranjena mast, ki se je popolnoma raztopila od silne vročine ter razlila. Gospodar Adolf Flajs zatrjuje, da mu je zgorelo celo okoli 80 kg suhega svinjskega mesa. Škoda se ceni na približno 15—18.000 Din, dočim je dal posestnik zavarovati lansko jesen za 35.000 Din!

Varnostne oblasti v Radečah imajo po-žigalca že na sumu. Zato so ga prijavi-li tukajšnjemu sodišču in je upati, da bo v kratkem priznal svoje brezvestno dejanje.

Morilec ne morejo izslediti

Ljubljana, 6. februarja. Preiskava v zadevi krvavega zločina v Metliki, katerega žrtev je postal zidar Jakob Pečar, ne more z mrtve točke. Metliški orožniki so vse te dni pridno na delu in so zaslišali že mnogo ljudi, ki bi morda mogli povedati kaj več o umoru in morileh. Tudi so bile obveščene vse druge orožniške postaje v Beli Krajini in pa v Zumberku na hrvatski strani.

Ker so kazali vsi sledovi, da so zločinci po posrečenem vplomu in krvavem zločinu v Golobčevi zidani pobegnili v Gorjance so orožniki preiskali vsa skrivališča in vasi, izpraševali ljudi, če so opazili kake sumljive tipe, toda brez uspeha. Bili so tudi vrh Gorjancev v Radatoviču. Ker so imeli zločinci v okrilju noči dovolj časa za beg, so najbrže odnesli pete, ne da bi jih kdo videl in srečal, čež Radatoviče v Sošice in dalje kam na Hrvaško, kjer bodo skušali spraviti ukradeno robo v denar.

Naše gledališče

DRAMA
Četrtek 6.: Moliere. Red Četrtek.
Petek 7.: Zaprto.
Sobota 8.: Pesem s ceste. Izven. Znižane cene.
Nedelja 9.: Ob 15. Vesela božja pot. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. Trije vaški svetniki Izven. Cene od 20 Din navzdol.
Ponedeljek 10.: Zaprto.
Torek 11.: Kako zabogatiš. Gostovanje v Celju.

OPERA
Četrtek 6.: Ples v Savoju. Red A.
Petek 7.: Koncert Glasbene Matice. Izven.
Sobota 8.: Madame Butterfly. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Willy Birgel
igra vlogo ruskega guvernerja, kneza Abarova v vefilmu
ČRNE ROŽE
PRIDE! KINO UNION!

Nedelja 9.: Ob 15. Boccaccio. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Pri belem konjčku. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek 10.: Zaprto.

Odlična zagrebška plesalka Mercedes Goritz Pavelić priredi v petek 14. t. m. v opernem gledališču samostojni plesni večer z zelo pestrim in zanimivim sporedom. Natančen spored objavimo, danes pa že opozarjamo na ta baletni večer.

Tajni kurir

Ljubljana, 6. februarja. Pravijo, da je Hans Albers poleg Emila Janningsa najboljši plačani filmski igralec. Zanimiva je njegova življenska kariera: začel je kakor večina tehkih zvezdnikov, v majhnem predmestnem gledališču. Njegov oče je bil lastnik klavnice v Hamburgu in ni imel nobenega smisla za umetnost in gledališče, ki ga je njegov s'n oboževal. Zato sta bila vedno v lasih. Če je le mogel, jo je Hans popihal z doma v gledališče. Oče ga je dal učiti, a zvečer je Hans skrivaj posejal igralsko šolo, poleg tega je pa gojil vse vrste sporta, jahanje, plavanje, tek, boks in nogomet. V predmestnem gledališču je Albers nastopal kot akrobat, a pomagal je tudi prenašati kulise. Kmalu so ga opazili njego-

vo nadarjenost in Albers je prišel k hamburškemu gledališču. Med vojno je moral na fronto, po vojni se je pa naselil v Berlinu. Spet mu je naključje pomagalo na noge: pri gledališču je zbolel znan igralec in njegovo vlogo je prevzel Albers. Nastopil je s polnim uspehom in postal ljubljenev Berlinčanov. Potem se je začela njegova kariera. Nastopal je v raznih gledališ-čih in poverili so mu vedno večje in težje vloge, a naposled so ga odkrili za film. Uveljavil se je že v nemem filmu, še bolj pa v zvočnem. S filmom »Bombe na Monte Carlo«, ki je šel po vsem svetu, je Albers zaslovel in vsi njegovi nadaljni filmi so bili senzacije. Elitni kino Matica nam je pokazal celo vrsto njegovih del, tako »FPI ne odgovarja«, »Zlato«, »Peer Gynt«, ki ga pristejajo med umetnine filmske produkcije, drevi bo pa premiera »Tajnega kurirja« — filma, v katerem igra Albers dvojno vlogo. Kritika pravi, da je to eno najbolj dramatičnih in napetih filmskih del po vojni. Ker je film izredno dolg, bodo predstave ob 16, 19 in 21.30.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Četrtek, 6. februarja katoličani: Doroteja.

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Tajni kurir.
Kino Ideal: Pustolovščina grofice Dime-ski.

Kino Sloga: Črne oči.
Kino Union: Idealni soprog.
Kino Siska: Dolarski princ.
Društvo »Pravilna«: predavanje dr. Ma-teja Pretnerja »O urejanju naših kar-telov« ob 18. v justični palači, dvorana št. 79.

Dravska sekcija Jugoslovanske ženske zveze: zborovanje radi zgraditve nove bo-nišnice ob 18.30 v mestni dvorani.

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Mo-ste — Zaloška cesta.

SPORT

Tekme za prvenstvo GZPS v alpski kombinaciji

V nedeljo dne 9. t. m. se bodo v izvedbi jeseniškega »Bratstva« vršile tekme za prvenstvo GZPS v alpski kombinaciji (smuk in smuški liki) na Pustem rotvu nad Jesenicami. To bodo prve pomembnejše tekme v naših krajih v tej muhasti zimi, ki je postavila res ves program zimsko sport-nih prireditev na glavo. Teh tekem se bo udeležila brčkone vsa naša smučarska elita v alpskih disciplinah v kolikor ni šla na zimsko olimpijado v Garmisch-Partenkir-chen. Snežne razmere so v Karavankah te dni idealne, snega je nad 1 m in to naj-boljšega prišča.

Nastop je točno ob 9 za smuk nad Lepim Vrhom in prvini ciljem na Markerl-ju novi planini. 25 najboljših tekmovalcev v smuku se bo uvrstilo za nadaljno tekmo-vanje v smuških likih. Smuk se bo ocenil posebej ravno tako tudi smuški liki, Poleg tega pa obe disciplini skupaj v sestavlje-no tekmo.

Tekmuje se po pravilih JZSP. Za tekmo-valce GZSP pa velja še sklep podsavezne uprave, da smejo tekmuvalci samo člani onih klubov, ki so izpolnili vse obveze napram podsavezu. Zrebanje nastopnih šte-vilk bo v petek 7. t. m. v lokalu »TK Skala«, hotel »Pošta« na Jesenicah. Vsi tekmuvalci morajo biti na Pustem rotvu najkasneje v nedeljo 9. t. m. ob 7 zjutraj. Vsi pravočasno prijavljeni tekmuvalci bodo nastanjeni v planinskem domu »SK Brat-sva« na Pustem rotvu. Objava rezultatov bo ob 17 v gostilni »Pri Jercu na Prihodih.

— GZPS (službeno). Za naše prvenstve-no tekmovalstvo v alpski kombinaciji, ki se bo vršilo 9. t. m. na Pustem rotvu nad Jesenicami, je določil sledeči sodniški sodniški zbor: vrhovni sodnik Drago Ko-renini, teh. vodja Matevž Frelih, starter Tone Ručigaj, časomerilca Miha Cop in Anton Langus, sodnika na cilju Stane Ja-godic in Jakob Cop ml., zapisnikar Viktor Brun, nadzorniki proge: Černe Miha, Ravnikar Ludvik, Kržišnik Vinko, Benči-na Alojz, Pogačnik Miha, Mlakar Janko, Butenko Gregor, Stravs Vinko, Zvezda Karol, Bevc Ludvik in Grošmajer Anton. Razsodišče: dr. Miha Potočnik in Rabič Maks. Vsi navedeni naj bodo v smučkem domu SK Bratstva na Pustem rotvu v ne-deljo 9. t. m. najkasneje ob 7. zjutraj

Lilian Harvey in Willy Fritsch
najboljši filmski ljubavni par zopet združen v prekrasnem Ufinem vefilmu
ČRNE ROŽE
PRIDE! Drama usode dveh ljubečih se sre! KINO UNION

DNEVNE VESTI

— Ing. Lojze Pikel žrtve viharja. Hud vihar je divjal v torku v Hrvaškem Zagorju, kjer je postal njegova žrtev simpatični, splošno priljubljeni uradni TPD ing. Lojze Pikel. Služba pri generalnem ravnanstvu TPD ga je klicala v Krajino v elektrarno. Z delovodjo Križnikom in obratovodjo Radoševićem se je mudil v bližini še nedograjenega hladilnega stolpa elektrarne, ko je vihar omajal stolp in je težak tram padel inženjerju Piklu na glavo. Dočim sta njegova spremljevalca srečno odskočila. Zdravnik je ponesrečenca takoj obvezal in poslal v zagrebški sanatorij k prof. dr. Gottliebju, ki mu pa ni mogel več pomagati. Ponesrečenec je včeraj kmalu po polnoči izdihnil. Star je bil 48 let, doma iz Postojne in vsi ki so ga poznali, so ga imeli radi. Zapušča žalujočo soprogo Ljubico iz znane Zoretove družine iz Kamnika in dve leti stare sinčka Jernejčka. Njegove zemске ostanke prepeljejo jutri iz Zagreba v Ljubljano in jih položijo na mrtvaški oder na Vidovdanski cesti št. 9, odkoder bo ob 15.30 pogreb. Bodi plemenitemu možu lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

KINO SLOGA

(Telefon 27-80)

Ob 16, 19.15 in 21.15 uri film pretelesne vsebine po slavni ruski romanci.

OČI ČJORNJA

Harry Bauer največji francoski igralec v glavni vlogi.

— Seja centralnega predstavništva in Zveze trgovskih združenj. Centralno predstavništvo in Zveza trgovskih združenj krajevine Jugoslavije bo imelo 29. t. m. sejo v Splitu. Na dnevnem redu so važna naša trgovina in trgovski stan zadevajoča vprašanja.

— Spomladanski in jesenski velesejem v Ljubljani. Uradni prireditelji, Trgovinski minister je odredil, da se smatrat pomladanski velesejem v Ljubljani ob 30. maja do 11. junija in jesenski od 29. avgusta do 9. septembra za uradni prireditelj.

— Zagreb proti navijanju cen. Tržno nadzorstvo v Zagrebu je odločno nastopilo proti pekarni, ki so podražili kruh. Ovadenih je 50 pekarn in jutri bo obravnava proti njim. Kaznovanih je bilo tudi več kmetov, ki so povišali cene mleka od 2 do 3 Din.

— Tablice za dimenzioniranje armirane betona po novih predpisih. Izšlo so priročne tablice za dimenzioniranje armirane betona po novih predpisih, ki jih je izdelal ing. Klopčar. Tablicam je priključen izveček dopolniteljnih napetosti betona in železa in sestavek vporabljenih enačb. Izdaja je zelo pregledna in priročna, ker so vsi podatki za vse potrebne napetosti betona in železa zbrani in eni sami tablici. Nabavna cena je nizka. Kom. založba pri NOVI ZALOŽBI v Ljubljani.

— Planinci, smučarji! Na Krvaven in na Veliki Planini so izborne snežne prilike ter snuka prvovrstna. Planinci, hitite na planine, ne oklevajte!

— Učiteljska zbornica. Sresko društvo JUJ v Ljubljani bo zborovalo v soboto 8. t. m. v Gornji Radgani, z začetkom ob 10. uri. Ker je poleg običajnih dnevnih točk tudi predavanje g. Vrance Ernesta, učitelja iz Studencev pri Mariboru, bo zborovanje trajalo ves dan. G. Vrance bo predaval o teoriji in praksi strnjene pouka. Svoja izvajanja bo opredeloval z ilustriranimi steniskimi tiskanimi. Svoja praksa pa bo predložil s svojimi podrobnimi učnimi načrti. — Sresko društvo JUJ v Ormožu bo zborovalo v soboto 8. t. m. ob 9. uri na Ormožu. Poleg običajnih točk je na sporedu predavanje g. Kotnika o 15 letnici koroškega plebiscita in o učiteljskih gospodarskih organizacijah. — Sresko društvo JUJ v Kozjem bo zborovalo dne 8. t. m. v Kozjem ob 10. uri dop. Dnevni red: 1.) Referat g. A. Podjavca »Studij naše vasi«, 2.) Dopisi, 3.) Poročila gospodarskega odseka (V. Cernič). — Sresko društvo Ljubljana vzhodni del bo zborovalo 8. t. m. ob 9. uri v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: 1.) Otvoritev, 2.) Novi učni načrti (predava g. Alojzij Breščak), 3.) Stanovske zadeve: a) poročilo pedagoškega odseka, b) poročilo stanovskega političnega odseka, 4.) Volitev članov sreskega stanovskega razsodišča, 5.) Raznoterosti. Pol ure pred pričetkom zborovanja zbirajoče odseki istolam.

Z. K. D.

Jutri ob 14.15 uri Angela Zalokar - Rudolf Forster v vefilumu

Skrivnost

Carlo Cavelli-ja

Vstopnina za vse prostore Din 3.50

— Mizarski dopolnilni tečaj za risanje. Zavod za pospeševanje obrta /Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v Ljubljani poseben tečaj za mizarsko risanje. Ta tečaj je namenjen onim mojstrom in pomočnikom, ki so že z uspehom dovršili mizarsko delovodsko šolo ali kak mizarski risarski tečaj. Predmeti pouka bodo: porazdelitev opreme za družinska stanovanja, ortogonalni in perspektivni pogledi posameznih kosov in celotne opreme, plastika v različnih tehnikah, konstrukcije oken, vrat, izločb, stopnic itd., po želji tudi še slogovno pohištvo. Pouk se bo vršil ob nedeljah dopoldne od 8. do 12. v prostorih Tehnične srednje šole v času počasnosti od 16. februarja do 21. junija 1936. Poučevalo se bo na popolnoma individualni podlagi, oziroma se na sposobnost vsakega posameznika udeležence posebej in njegove specialne želje glede posrednih predmetov. Sprejme se v tečaj vsaj 15 udeležencev. Pristopnina za mojstre Din 150, za pomočnike Din 50 za cel tečaj. V posebnem ozira vrednih primerih se bo dovolila delna ali celotna oprostitve učnine. Prijave je poslati z navedbo točnega naslova najkasneje do 15. februarja na Zavod P.O. Zbornice za TOI v Ljubljani. Ustna prijava se bo le izjemoma sprejela tudi na dan pričetka tečaja.

— Bredposelost v Zagrebu. Pri javni borzi dela v Zagrebu je bilo v januarju registriranih 9.706 delavcev, iz decembra jih je ostalo 3313, na novo se jih je pa prijavilo 6398. Ob koncu januarja jih je bilo v evidenci še 3517.

— Zagrebško gledališče rabi 1.600.000 Din posojila. Tudi zagrebško gledališče se mora boriti s pomanjkanjem denarja. Položaj je postal zelo težak, da so v nevarnosti plače gledaliških igralcev. Če hoče gledališče poravnati svoje dolgeve in zagotoviti igralcem plače do aprila, rabi 1.600.000 Din. Intendent dr. Branko Šenoa je zaprosil državno hipotekarno banko, da bi mu dovolila to posojilo iz fonda gledališkega dinarja. Banka je že pristala na to, zdaj je potreben še pristanek pravnega in finančnega ministra, pa bo posojilo izplačano.

— Zanimivo radijsko predavanje za učitelje. V soboto 8. in 15. t. m. vsakokrat ob 18.40 predaval o strnjem pouku g. Bratko Rudolf, učitelj iz Radeč pri Zid. mostu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej stalno, hladneje, deloma oblačno vreme. Včeraj je deževal v Rogški Slatini, Beogradu in Skoplju, v Sarajevu je pa snežilo. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru 13, v Skoplju in Splitu 8, v Ljubljani 6.4, v Rogški Slatini 5, iz drugih krajev ni poročila o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.8, temperatura je znašala 0.0.

— Stoletna hraste je podiralo. Tudi nad Zagrebom in po drugih krajih savske banovine je divjal v torku silen vihar, odnašal je strehe, a v Maksimiru je podrl mnogo drevja, med njimi celo do 200 let stare hraste. Liška progja je tako zatrpala s snegom, da je bil ves promet na nji ustavljen 15 ur in šele včeraj popoldne so jo očistili. V Gorskem Koturu je v torku ves dan snežilo in zapadlo je pol metra snega. Na liški progji sta skočila dva vagona iz tira. Vihar je divjal s hitrostjo 96 km na uro. Orkan je divjal tudi v Primorju in nad Hrvaškimi Zagorjem. Vse telefonske in brzojavne proge so bile pokvarjene.

— Skorea z obročkoma na nogi so ujeli te dni na otoku Manorei v Španiji. Skorea je lani nataknil obroček na nož čevljarji mojster Oblak na Viču -otrudnik našega Ornitološkega zavoda v Ljubljani.

— Borba za milijone. Ekaterina Kardin Molomo iz Rume je pred mnogimi leti umrla in zapustila ogromno premoženje, za katero se bje hudo boj že 40 let. Eden glavnih dedičev, kmet Vasa Gjorgjevič iz sosedne vasi Veliki Radenci je prišel te dni v Rumo ter pokazal pismo odvetnika dr. Georga Ackera iz Bukarešte, ki hoče ta proces priversti do kraja. Odločitev bo padla 22. aprila pred sodiščem v Bukarešti. Gjorgjevič je že toliko zapravljal, da nima niti denarja za pot do Bukarešte.

Iz Ljubljane

— JVska Ljubljana govori o veliki reviji naših narodnih noš. O zanimivi prireditvi Jadranske straže, ki bo v soboto zvečer na Taboru. Prireditelji nam pripravljajo celo vrsto prijetnih presenečenj, sicer pa pridivljajdranske straže že poznamo in vemo, da bo tudi letošnja znova potrdila njihov sloves. V soboto zvečer bo na Taboru tako imenitno in fletno, da bo prostora še premalo. Zato se je pa treba požuriti, da ne oslanemo brez vstopnic.

— Upanje, da bodo začeli delati. Po dolgi deževnih mesecih odkar delo počiva v Ljubljani, se je zdaj vendar vendar toliko zboljšalo, da delavci zopet upajo na delo. Ko se je začela zadnja etapa regulacijskih del, so upali, da bodo delali skozi vso zimo ter da se bo zaradi tega nezaposlenost zelo omilila. Zdaj pa vidimo, da nezaposleni niso imeli nobene koristi od regulacije baš v dobi, ko so bili najbolj potrebni zasluzka. Voda je zdaj odprta, da bi hitreje otekla. Zadnje dni je zelo upadla. Tudi Gradaščica ni več visoka. Če bo

mrzlejšje vreme trajalo vsaj teden dni, bo lahko začeli delati v polnem obsegu.

— Vremenska politika. Letos upravičeno govorimo največ o vremenu, ki je pač najbolj zanimivo, čeprav je tako nezanesljivo, kakor vse drugo. Vsakega novega pojasa smo zelo veseli, ker si pač vedno obetamo sneg. Snoči je pihala močna burja, kar so mnogi pričevali med pravi vremenski prevrat in niso mogli verjeti lastnim očem, da kljub vsemu ni začelo snežiti. Danes je štip. Po kmčkih izkustvih je ob štipu vselej nekoliko bolj hladno in jasnejše vreme, kar se je izkazalo tudi ob tej priliki. Vendar pa ni bilo niti pošene slane. Ljudje več ne vedo ali si bolj žele zimo ali pomlad.

— Zadnji nastop Svengalija. Za okultno vedo imajo ljudje vedno veliko zanimanja. To so pokazali nastopi slovitega telepatista in jasnovidca Svengalija, ki so tri dni polnili dvorano Elitnega kina Matice. Na splošno željo prireditelj Svengali se eno predstavilo. Jutri ob 21.15 nastopi s popolnoma novim programom s svojim medijem

v Elitnem kinu Matice. Vstopnice, po katerih so ljudje že segali, so v predprodaji pri blagajni. Poslovilni večer velikega mojstra na polju telepatije, sugestije in fiksirskih eksperimentov, bo za Ljubljano nova senzacija in privlačnost.

— Predavanje SPD bo v torku 11. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Znani planinci g. ing. Popovič Jovo iz Sarajeva bo podal pregled o znamenitostih bosanskih planin. Predavanje bo spremljalo okrog 100 diapozitivov, ki bodo pokazali med drugim Treskavico, Prej Planino, Vlašič Planino, divno Čvrtnico, znane bogomilske grobove itd. Večer bo prav zanimiv, ker so nam bosanske planine še precej neznane.

— Razvoj oblačne mode tekom dveh tisoletij, predavanje s skopičnimi slikami jutri ob 20. v posvetovalnici Radiona Mestni trg. Najnovešče modne kreacije. Dobrodošli!

— Podporno društvo na 1. drž. gimnaziji v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 13. febr. t. l. ob 17. uri v zbornici zavoda z običajnim dnevnim redom.

— Moralna gospa Dulskega komedija v trah dejanjih se ponovi v soboto 8. in v nedeljo 9. t. m. v Sentiakobskem gledališču. Pri sobolnih predstavah slavi gđ. Grumova svoj stoti nastop. Poselite to predstavo in dokazite, da znate ceniti pošteno delo naših amaterjev. Režija je v rokah Bučarjeve. Predstava se prične vsakokrat ob 20.15 uri.

— Siskarji! Sadjarska in vrtnarska podružnica za Šiško priredi strokovno predavanje v četrtek 6. febr. ob pol 8. uri zvečer v Šoli. Govori g. Kofol o vzgoji špaličnega drevja. Pridite in privedite tudi druge, ki se zanimajo za amno sadjarstvo.

Iz Celja

— Kako zabogati. Ljubljanska drama bo uprizorila v torku 11. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v Celju igr. Bernarda Shawa »Kako zabogati« v režiji inž. arh. Stupice. V posameznih vlogah bodo nastopili dami Severjeva in Slavčeva ter gg. Cesar, Jan, Daneš, Sanein in Pianecki. Predstava je za abonma. Neabonentom svetujemo, da si takoj nabavijo vstopnice v predprodaji v trafiki g. Frajleta na Dečkovem trgu.

— Sestanek upokojenega učiteljskega iz Celja in okolice bo v soboto 8. t. m. ob 16. v prostorih Nabavljalne zadruge državnih nametencev v Celju.

— Celjsko sresko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 8. t. m. s pričetkom ob 9. dopoldne v mestni narodni šoli. Obravnava se bodo aktualne stanovske zadeve. Poleg tega bo podal g. prof. dr. Fr. Zgeč so-

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom

ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglašom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetstičnem čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din Najmanjši znesek 8 Din

VSEGA V IZOBILJU

za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek Hubertov, pumparic itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. 6.T.

PREKLIC

Podpisani Hvastja Franc preključim vse, kar sem neresničnega govoril o gospe Štefki Klinc, ter se zahvaljujem, da odstopa od zasebne obtožbe. 5. februarja 1936. 570

POUK

BRIVSKI POMOČNIKI

pristopajte v tečaj za vodno in železno ondulacijo. Informacije v torku in četrtek v gostilni Usenik, Borštnikov trg 1. 571.

DOPISI

ZNANJA ŽELI

starejši, simpatičen dobro situiran gospod z značajno, inteligentno damo lepe zunanosti. Obširne dopise na upravo »Slov. Narod« pod značko »Strogo diskretno« 578.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Zapustil nas je za vedno naš nad vse ljubljani soprog, oče, stari oče, stric, svak in tast, gospod

ANTON DERMOTA,

poštni ekspeditor v pokoju

dne 5. t. m., po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Na zadnji poti ga spremimo v petek dne 7. februarja 1936., ob 5. uri pop. iz hiše žalosti, Švabičeva ul. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 6. februarja 1936.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

V PETEK OB 9.30 POSLOVILNI VEČER SLAVNEGA TELEPATA

IN JASNOVIDCA

SVENGALI-ja

Predprodaja vstopnic danes od 11. do pol 13. in od 15. ure dalje !! ELITNI KINO MATICA

Zvočni kino IDEAL

Samo še danes ob 4. 7. in 9.15 uri

premiera

senzacionalnega filma

Pustolovščina grofice

Dineski

intimno življenjske svetovne

pustolovke

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

v tujini in s katerim so vzgali tudi sicer kritične Mariborčane, zlasti so ugajali narodni plesi, ki so jih morali mali harmonikarji ponavljati. Dodati so morali tudi nekaj narodnih pesmic. Vse kaže, da so Šustersičevi mali mariborski harmonikarji vedno bolj priljubljeni.

— V soboto premijera »Trafike«. To je izredno mnogo igrana veseliga, ki jo je napisal znani dramatik Ladislav Bus Fekete in ki tako vsebinsko, kot tudi po efektivni odskri obdelavi dosega povsod uspeh. Letos jo ponove, ker so jo lani ob zaključku sezone igrali le nekajkrat in to za penzijski sklad gledaliških igralcev ter je ob tej priliki splošno ugajala. V režiji J. Kovica nastopi vse dramsko osebje, ulogo generalice pa igra letos M. Zakrajškova.

Iz Radeč

— Odprta noč in dan s groba vrata. Bolesno je odjeknilo v sreih številnih prijateljev in znancev, ko so oni dan zvedeli, da je nenadoma preminul po kratki, a zavratni bolezni splošno znani in priljubljeni pekovski mojster g. Miha Zalokar iz Radeč. Pokojni je bil doma iz Planine pri Sevnici. Stanoval je na Hotemežu. Radeče bodo ohranile preročno umrla bлага moža v najlepšem spominu. Naj počiva v miru žalujočim iskreno sožalje!

— Silen vihar je divjal v torku popoldne ter razkril več streh. Vihar je divjal vso noč. Jutri pa je napravil tudi dobro delo; ponoči je osušil vse ceste.

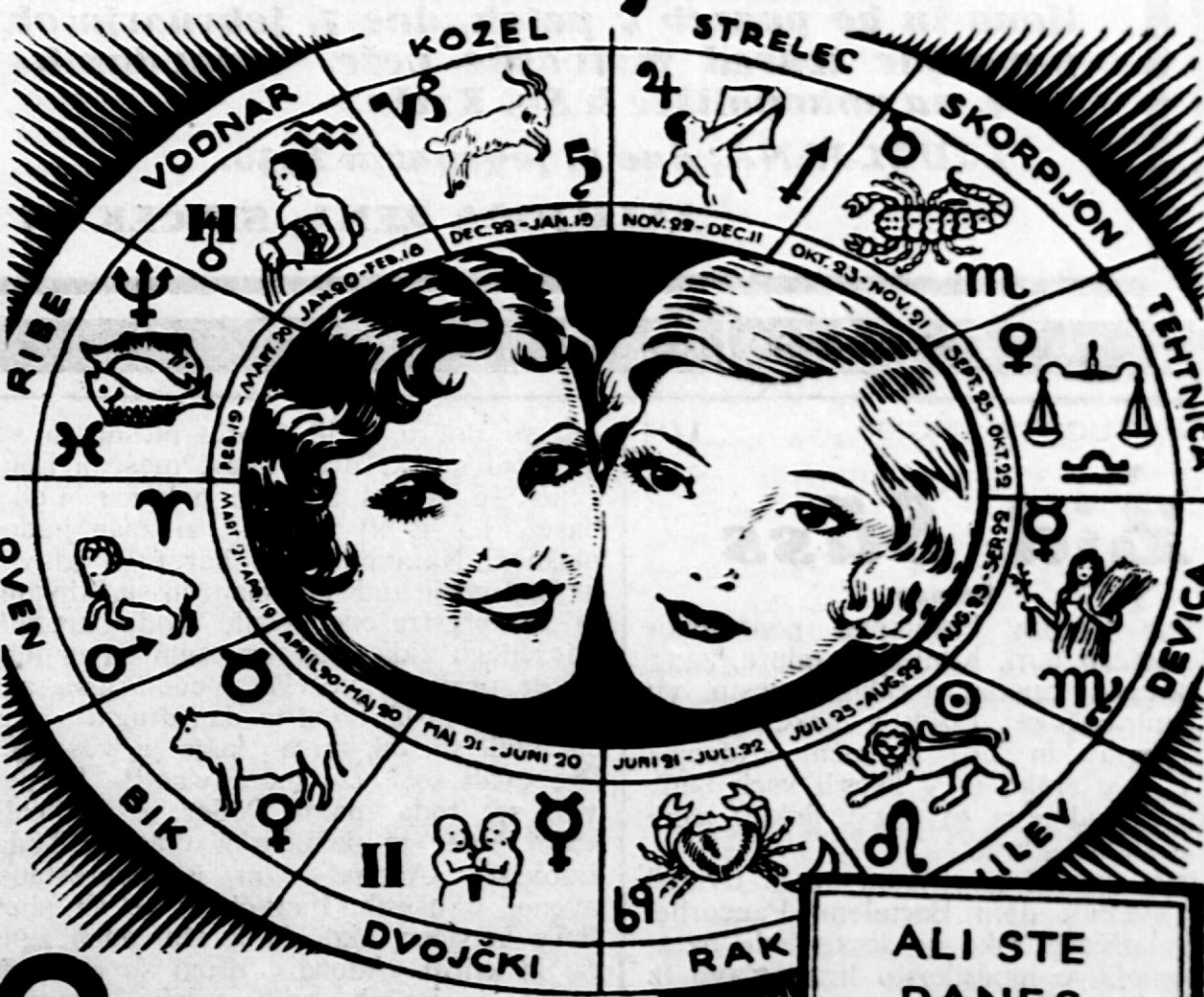
— Našel se je sveženj ključev. Te dni se je našel na Njivicah sveženj ključev. Kdor jih je izgubil, naj se zgleda v trgovini Valerije Haller. Radeče 47.

— Beda in pomanjkanje. Po nekaterih bribovskih naseljih vlada silna beda. Kmetje nimajo denarja niti za vzgallce in sol. Dogaja se, da hodijo ubožne gospodinjke k oddaljeni sosedu po ogenj, ali pa ga v jutranjem času raznaša po vasi možki od hiše do hiše.

Iz Krškega

— Krajevni odbor Jadranske straže v Krškem priredi v nedeljo 9. t. m. ob 11. v sokolski dvorani predavanje s skopičnimi slikami. Predaval bo odposlanec O.O.J.S. g. Viktor Pirnat iz Ljubljane. Tema predavanja: Trgovska in vojna mornarica. Občni zbor krajevnega odbora Jadranske straže v Krškem bo istega dne v istem prostoru ob 10. dopoldne. Udeležba za naše člane obvezna.

V katerem mesecu ste rojeni?

ALI STE DANES GLEDALI SVOJO KOŽO?

Ohranitev mladostno lepe polti je odvisna od te SKRIVNOSTI

Astrologi so ugotovili, da je brez pomoči, pod katerim nebesnim znamenjem ste rojeni, ker je sedaj močnejše z lahko doseči, da postane Vaša pojava očarljiva in privlačna in sicer enostavno z dnevnega nočnega polti kar doma. En sam poizkus nove metode, ki jo v naslednjem objasnjujemo, bo Vas prebrl.

Hitro lahko podvojite lepoto svoje kože in svoje polti z novo kremo Tokalon bele barve (ki ni mastna). Ta krema vsebuje sedaj pre-

delano mlečno smetano in oljčno olje. Njen učinek pa je v tem, da hrani in beli kožo, rožuje razširjene žilnice, odstranjuje zjedalce in gube, ki so posledica otrujenosti ter beli tudi najtemnejšo in najodpornostno kožo. Vase lice doseže v treh dneh nepopisljivo novo lepoto. Poizkusite še danes to novo kremo Tokalon. Bodisi plavaloska ali črniloska, vsaka žena lahko sedaj zbudi globoko, strastno in trajno ljubezen v srcu moža, po katerem hrepeni.

Brezobziren in neizprosen, zagoneten in strahoten drži v nevidnih rokah vse niti svoje gosto razpredene mreže zločinov v strah in trepet ljudem

KDO?

To boste zvedeli iz našega novega romana

„Seržant Flips“

Greta Garbo se hoče omožiti

Vzela bo najbogatejšega moža na švedskem Maxa Gumpela

Med prorokovanji za leto 1936 je bilo neke tudi omenjeno, da se bo slavna filmska igralka Greta Garbo v kratkem omožila. In ta napoved se izpolnjuje, kajti Greta Garbo daje slovo filmu, da se omoži. Od njenega zadnjega potovanja na Švedsko se je mnogo govorilo o nji, ljudje so jo nazivali »najnesrečnejša žena na svetu«. Ta čas je pa Greta Garbo končno našla svojo

srečo in drugo ljubezen svojega življenja. Njena prva ljubezen je bil Maurice Stiller, slavni filmski režiser, ki jo je odkril. Greta Garbo je že tri leta zaročena z najbogatejšim možem na švedskem Maxom Gumpelom. Tri leta je že zaročena, a svet ki se zanima za vsak njen korak, ni vedel tega. Pomislite!

Greta Garbo hoče dati filmu slovo v polni slavi in noče zapustiti svojih česticev iz filma v zadnjem času, ki so bili po njenem mnenju samo povprečni ljudje. Do-

ločila si je namreč dobro dve leti, da ustvari veliko delo filmske umetnosti. Ko bo pa odpeta labodja pesem, dovoli Maxu Gumpelu, da jo odvede pred oltar in s tem tudi v mrak pozabe. Čim je prišla ta vest v javnost, je postal seveda Max Grumpel mož, o katerem se največ govori in piše v Londonu in Parizu, kajti ljudje bi radi zvedeli vse podrobnosti možu, ki hoče kar tebi nič meniti nič milijonom ljubiteljev filma ugrabiti njihovo Garbo.

Max Gumpel je sin siromašnih staršev in za svoje ogromno premoženje se mora zahvaliti edino svojemu geniju v mehaniki. Zdaj je finančni svetovalec švedske krone in ravnatelj mnogih krasno procvitajočih podjetij. Star je 40 let in velja za trgovskega genija. Švedske. Greta Garbo se je seznanila z njim potem svoje prijateljice grofice Wachtmeister, ko se je leta 1930 mudila na švedskem. Čeprav izvira Kumpelova ljubezen že iz onih časov, vendar je šele dve leti pozneje položil svojo kandidaturu na roke slavne rojakinje. Toda Greta Garbo ga je odklonila, češ, da ima z ameriško filmsko industrijo sklenjene pogodbe, ki jih ne more kar tako kršiti. Max Grumpel ji je obljubil da bo čakal, dokler se sama ne odloči dati filmu slovo. Da nima toliko trgovskih in drugih poslovnih opravkov doma, bi se bil gotovo takoj preselil v Ameriko, da bi bil bližje svojemu idealu. Tako je pa moral ostati na švedskem in potrpežljivo čakati.

Max Gumpel mora spreti zavračati govorice in race o svoji nevesti, o kateri se govori in piše, da se je skrivaj poročila z Mamoulinom, da ima ljubavno razmerje z Brentom itd. Vsem zagotavlja da je že blizu dan, ko popelje Greto Garbo pred oltar, potem pa v grad pravilničnega razkošja ob morju, ki je bilo priča njenega rojstva. In tako je ostala čestilec slavne

filmske igralka samo sebična nada, da bi njen bodoči in zadnji film ne bil obenem njen triumf.

Benetke se vračajo h gondolam

Zgodovinsko mesto na lagunah je imelo še pred 30 leti do 3.000 gondol, ki so opravljale službo sedanjih velikomestnih taksijev. Poleg tega je bilo v Benetkah nad 500 elegantnih gondol patricijskih rodbin. Razmah in napredek tehnike gondol ni kar čez noč odpravil, pač se je pa močno znižalo njih število. Majhni parniki na kanalu Grande in motorni čolni so nadomestili slikovite gondole, od katerih je ostalo samo 500 čolnov, ki so jih radi najemali romantično razpoloženi tujci, navdušeni za lokalni kolorit benekskih lagun ter nekaj starokopitnežev iz konservativnih patricijskih rodbin.

Strah pred sankcijami je pa legel tudi na moderna prometna sredstva v Benetkah. Vlada je namreč zelo omejila količino benzina za motorne ladje na kanalu Grande in za motorne čolne po drugih benekskih ulicah. Zapuščene in pozabljene gondole prihajajo znova do veljave in Benetkam se vrača slikovito lice prvih let 20. stoletja. Tradicionalne gondole plovejo tiho po gladini benekskih kanalov, le tu pa tam moti

njihov mir brnenje motornih čolnov. To gre na račun hitrosti. Zato je bil pa za nekaj let podaljšan življenjski rok razkošju doževih in patricijskih palač, ki so jih v temeljih ograjali valovi izpod ladij in motornih čolnov na lagunah.

Kaktusi namestu bodeče žice

Ameriški tovarnarji bodeče žice so baje odklonili naročila za vzhodno Afriko. Absinecem torej Američani nočejo prodajati bodeče žice, da bi se z njo zavarovali pred italijanskimi bajoneti. In vendar je Amerika dobavila Absinecem zelo učinkovito bodečo žico že davno prej, predno je počila prva puška na bojišču med Italijani in Absinci. Na slikah z afriškega bojišča vidimo namreč, da igra kaktus tam važno vlogo. Zelo pogosto vidimo, kako so strojne puške in strelski jarki skriti med velikimi kaktusi, čijih bodice so enako nevarne italijanskim uniformam in absinskim haljam, kakor bodeča žica, da o rokah in nogah niti ne govorimo.

In ti kaktusi, ki nudijo boljše zaščito kakor bodeča žica izvirajo izključno iz Amerike. Kakor njihovi sorodniki so bili tudi oni pred Kolumbovim vožnjami v starem svetu neznani. Čim so jih pa prenesli Evropeji iz Mehike in Južne Amerike v svojo domovino so se hitro razširili okrog Sredozemskega morja ter prodrli tudi v severovzhodno Afriko in južno Azijo. Tam so se

posvodo tako razlohotili in udomačili, da si človek težko misli te kraje brez kaktusov! plotov.

Zlata trdnjava Amerike

Najtrdnjšo blagajno sveta je zgradila za ameriški zlati zaklad ameriška finančna uprava. V pustih granitnih gorah v državi Kentucky so izkopali in zgradili silno trdnjavo, kjer bo zlati zaklad ameriških bank varan pred vlomilci. Oklopne celice so spustili globoko med skale in te dni spravi v nje prve transporte zlata iz New Yorka. Globoko v skalah in v močnih jeklenih tresorih bo zlato varno tudi pred najdržnejšimi vlomilci. Niti največje letalske bombe ne bodo mogle tej trdnjavi do živga. Poleg tega bo to trdnjavo stražil cel polk z oklopnimi avtomobili in težkimi topovi.

Tudi za prevoz zlata so dolro poskrbeli. V Kentucky prepeljejo za tri milijarde dolarjev zlata in v ta namen so zgradili posebno železniško progo. Čeprav bodo zlato prevažali z oklopnim vlakom pod zaščito strojne, ostane vozni red teh vlakov najstrožja tajna. Prvi transport odpelje v skalni tresor za 50 milijonov dolarjev zlata. To bo največja zakladnica zlata, kar jih je bilo kdaj na svetu.

Fant in dekle

— Ali sem prvi, ki vas je poljubil?
— Zakaj? Kaj sem tako nerodna?

Inseriraite v „Slov. Narodu“

TRBOVELJSKA PREMOGOKOPNA DRUŽBA

naznanja žalostno vest, da se je pri opravljanju svoje službe zaradi elementarne nezgode smrtno ponesrečil in dne 5. februarja 1936 v sanatoriju Srebrnjak v Zagrebu preminul njen mnogoletni zaslužni in čislani uradnik, gospod

inženjer

Alojzij Pikel

Zemeljski ostanki preminulega gospoda inženjerja se prepeljejo iz Zagreba v Ljubljano in bo pogreb v petek, dne 7. februarja ob pol štirih popoldne izpred mrtvaške veže, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Pokojnika ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Ljubljana, dne 5. februarja 1936.

**Generalno ravnateljstvo
Trboveljske premogokopne družbe**

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je v sanatoriju Srebrnjak v Zagrebu dne 5. februarja 1936 preminul naš preljubljeni soprog, očka, sin in svak, gospod

inž. ALOJZI PIKEL

uradnik Trboveljske premogokopne družbe, rez. kapetan II. kl.

Truplo nepozabnega pokojnika bo prepeljano v Ljubljano in bo pogreb v petek, dne 7. februarja ob pol 4. popoldne izpred mrtvaške veže, Vidovdanska cesta št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 5. februarja 1936.

ZALUJOČA ŽENA, SINČEK IN MATI.

LION FEUCHTWANGER:

148

Žid Süß

Roman

Naglo plezata krvnikova pomočnika po lestvicah gori. Kletka se odpre, zanjaka zategne. Spodaj preklinja mestni vikar umirajočega: Pojdi v pekel, zakrknjeni lopov, in žid! Mogočni »Adonai« židov je v zraku in v ušesih vseh ljudi. Iz kletke odmeva to nazaj, dokler zanjaka ne zaduši glasu.

Čisto spredaj na tribuni se je dvignil taini svetnik dom Bartelemi Pancorbo. Suhe, koščene roke so se oprijele ograje, pomolil je modrikasto hrtjo glavo iz za visokega čipkastega ovratnika. Njegove oči zro izpod zgubanih vek lačno na kletko, kako se dviga in v nji mož v škrlatnem, slavnostnem plašču, a na močevem prstu demant, lesketajoč se v tisočeri barvah v jasnem zinskem zraku.

Ko se je umaknil vojaški kordon, si je množica pozorno ogledala vešala, nekaj fantičev je zlezlo po lestvicah do polovice, ljudje so otipavali ogradio, na železnih palicah kletke so se sedele v gostih jatah črne ptice.

Množica se je počasi vračala v mesto. Ljudje so smatrali ta dan za praznik.

Pili so dobro, jedli dobro, plesali in se pretepali po krmah. Mladi meščan Langfuss je pobral iz blata pohojeni židov baret. To je bil veseljak in znan hudo mušnež. Nataknil si je baret na glavo, natikal ga je tudi deklinam in služkinjam, ki so prestrašeno lečale pod baretom obešenega žida. Navzlic temu pa ni bilo nikjer pravega veselja. Vedeli niso zakaj, toda mislili so si ta dan drugače, pričakovali so, da jim bo lažje in veselje. Prepevali so: »Žid mora viseti!« Prepevali so, toda major Röder je zaklical: »Stoj, sicer te pošljem k vrat«! Toda židovski »Adonai« jim je neprestano zvenel v ušesih. Fantiči so se šli obešanje in sicer tako, da je stal eden zgoraj in kričal »Adonai«, drugi so pa stali spodaj in kričali, tulili, lečali »Adonai«.

V noči po usmrtni, okrog treh zjutraj je prišel na Tünzenhoofski hrib v vešalom koščen mož visoke postave. Pot je bila neprijetna zmes blata in kopnečega snega, in hvoja je bila težavna. Koščeni mož se je tresel od mraza in tesno se je zavijal v širok plašč staromodnega, zastarelega kroja. Seboj je imel dva razcapana meščanska fantiča, znana v Stuttgartu po drznosti in pripravljenosti k vsakemu poslu, samo če se je obetal zaslužek. Fantiča sta zlezla brez oklevanja po lestvicah na vešala. To je bilo naporno. Z-

lezne palice so bile spolzke in fantiča sta tiho klela. Okrog njih so letale ptice, ki so se sedele na vešalih ponoči in podnevi v gostih jatah. Fanta sta ostala na vešalih dolgo. Koščeni gospod, ki je čakal spodaj, je nervozno skomigoval z rameni, prestopal z noge na nogo in zamolklo godrnjal. Ga imata? Je zamrmal, ko sta se končno spustila na tla. Ni ga tam, sta začela prestrašena fantiča. Ukradla, sta ukradla dragulji! — Je zarohnel Portugalec s hropečim, težko zadrževanim glasom. Pred sodišče vaju postavim. Na kolenu vaju dam mučiti. Fantiča sta ga zagotavljala prestrašeno. Žida tam res ni. V kletki visi nekdo drug! Hudič ga je ognel. Dom Bartelemi dolgo ni hotel verjeti tega, končno je pa dal še iste noči uradno pregledati kletko. Da, truplo je bilo ukradeno, zamenjano.

Že zgodaj zjutraj je bil besneči, preten-tani mož pri vojvodi. To je posledica do-brote Njegove Visokosti! Žide so ukradli demant. Demant? Karel Rudolf se je spomnil na kup zlata in ni verjel. Truplo, da. Truplo so morda ukradli. Razmišljal je, obraz se mu je zjasnil in kmalu se je nasmehnil. To so vražji dečki, ti židje. Ukradejo ti tebi nič meni nič tuplo z vešal vprico vseh ljudi. Kristiani in voja-ki bi tega ne storili bolje. Rad jim je pri-voščil demant kot nagrado in ni jih dal zasledovati. Koščeni Portugalec v zasta-

reli dvorni obleki je odšel z modrikastim, razjarjenim obrazom in spotoma je s svojim volim glasom grdo preklinjal.

Ta čas so pa peljali v naglici v cunje in v kup blaga skrito truplo na vozičku v Fürth. Spremljali so ga potujoči židovski kramarji, menjavali so se od mesta do mesta. Demant je bil na prstu trupla. Noben spremljevalec se ni bal, da bi ga njegov naslednik ukradel.

V Fürthu so truplo umili, zavili v dolge bele riuhe in položili v krsto. Kazalec, sredinec in prstanec mrtvega so tvorili šin, začetno črko božjega imena Saddai. Pod glavo je imel prgišče prsti, črne, drobne prsti, sionske prsti. Oblastem je bilo sporočeno, da bo pokopan neznan žid iz Frankfurtha, ki je umrl na cesti. Niti članom verske občine niso ničesar sporočili. Toda šepetalo se je to od ust do ust.

Tako je ležal neznanec in njegov temno modri, zadavljeni obraz se je čudno odražal v okviru umazano bele brade. Kalni, sivih oči ni bilo mogoče zatisniti, silile so iz duplin, toda med nima so bile zarezane nad nosom globoko v čelo tri brazgotine šina. Izpod belega, priproste-ga mrtvaškega prta se je lesketal velik, blesteč demant. Deset naučnejših mož verske občine je sedelo med velikimi svečami in zastrtimi okni na straži.

Med nje je stopil neznanec. Bil je de-

beluhast, gladko obrt, širokega obraza in sivih otožnih oči, na sebi je imel staro franško obleko. Izlil si je za hrbet vodo, ko je vstopil v sobo, izlil jo je nekaj kapljic mrliču na glavo in noge. Može so spoznali kabalista, zašepetali so si nekaj in se mu umaknili.

Rabbi Gabriel je stopil h krsti in zase-petal s svojim trdim glasom blagoslov: »Hvaljen bodi Jahve, bog, pravni sodnik! Z mesnatimi prsti se je previdno dotaknil mrličevih vek in veke so se zaprle. Po-tem je sedel na tla in si položil glavo med kolena. Deset mož se je umaknilo do zidu. Navzlic njihovi navzočnosti je bil zelo osamljen in čepel je ob truplu, sključen kakor majhna, izgubljena culica.

Vsi židje iz Fürtha so bili na pokopali-šču, ko so pokopavali tuca. Krsto so spu-stili v grob. Na mrličevem prstu je bil demant, pod njegovo glavo prgišče sion-ske prsti. Tistemu, ki je molil naprej, so odgovarjali v zboru: Prazen in vihrav je svet in minljiv kakor veter. Toda ve-čni in edini je bog Izraela, resnično, nad-resnično Jahve. Potem so trgali travo in si jo metali za hrbet. In govorili so: Uve-nemo in usahemo kakor trava. In še so govorili: »Pomnilo, da smo prah.« Potem, so si umili roke v tekoči vodi, ki nreganja hudobne duhove in zapustili so pokopališče.

KONEC.